

Niet-technische samenvatting 2015232

1 Algemene gegevens

1.1 Titel van het project	Optimalisatie leefomgeving vleeskuikenouderdieren
1.2 Looptijd van het project	Van 01-01-2016 tot 31-12-2016
1.3 Trefwoorden (maximaal 5)	Vleeskuikenouderdieren, verlichting, voer, diergedrag, reproductie

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.	☐ Fundamenteel onderzoek
	☒ Translationeel of toegepast onderzoek
	☐ Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
<i>U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.</i>	☐ Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid
	☐ Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
	☐ Hoger onderwijs of opleiding
	☐ Forensisch onderzoek
	☐ Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	<p>De huidige vleeskuikens zijn gefokt om snel te groeien. De ouders van deze vleeskuikens (vleeskuikenouderdieren) hebben daarom ook de eigenschap om snel te groeien. Deze ouderdieren krijgen echter minder voer omdat ze anders geen eieren kunnen produceren waar de vleeskuikens uit komen. Doordat ze minder voer krijgen kunnen ze afwijkend gedrag vertonen wat nadelig is voor het welzijn. Om meer wetenschappelijke inzicht in bovenstaande zaken te krijgen worden proeven met deze dieren uitgevoerd. Vleeskuikenouderdieren moeten op een zodanige manier gehouden worden dat dit acceptabel is voor de maatschappij. Doel van dit project is om de verlichting en het voer aan te passen waardoor ze meer mogelijkheden hebben voor natuurlijk gedrag en voldoende bevruchte eieren kunnen produceren.</p>
---	--

3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	Aan het einde van dit project is bekend of een aangepast verlichtingsschema en/of voersamenstelling een positief effect op gedrag en dus welzijn van de vleeskuikenouderdieren heeft. Daarnaast is bekend of de veranderingen ook positieve effecten hebben op de productie van broedeieren en daarmee de financiële opbrengsten voor de pluimveehouder.
3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	Kippen (vleeskuikenouderdieren = ouders van vleeskuikens) Tijdens dit project zullen maximaal 64 vleeskuikenouderdieren licht ongerief ervaren.
3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	Tijdens het experiment wordt van 64 dieren een bloedmonster afgenomen om meer inzicht in de stofwisseling te krijgen. Deze dieren worden daarna geëuthanaseerd voor bepalingen aan de samenstelling van het lichaam. De andere dieren worden onder dezelfde omstandigheden gehouden als in de praktijk waarbij met enige regelmaat de dieren gewogen worden en de kwaliteit van de bevedering wordt bepaald.
3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	Licht
3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	De overige dieren worden na afloop van de experimenten naar een praktijk slachterij afgevoerd waar ze geslacht worden.

4 Drie V's

4.1 Vervanging Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Het bepalen van de effecten van een aangepast lichtregime en andere samenstelling van het voer bij vleeskuikenouderdieren is alleen mogelijk door dezelfde dieren te gebruiken omdat anders de resultaten niet vertaalbaar zijn naar de praktijk. Er zijn geen proefdiervrije alternatieven of modellen voor dit soort onderzoek mogelijk.
4.2 Vermindering Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.	De huidige kennis vanuit de literatuur en ervaringen uit eerder onderzoek worden meegenomen om het aantal dieren zo laag mogelijk te houden. Bij de berekeningen wordt uitgegaan van de meest relevante waarnemingen waarbij een minimaal aantal dieren nodig is.
4.3 Verfijning Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.	De behandelingen (bloedafname en lichaamssamenstelling) worden bij dezelfde dieren gecombineerd uitgevoerd om bij zo weinig mogelijk dieren ongerief te veroorzaken. Het totaal aantal dieren per hok is zo laag mogelijk gehouden om nog betrouwbare resultaten op (re)productie te verkrijgen. Om het welzijn zoveel mogelijk te waarborgen worden de dieren iedere dag tweemaal gecontroleerd door gekwalificeerd personeel en bij afwijkingen wordt direct actie ondernomen. Bij problemen met ziektes wordt direct contact opgenomen met dierenarts om het effect van de ziekte te

minimaliseren.

De hokken worden uitgerust met voldoende voer- en watervoorzieningen, zitstokken (natuurlijke rustplaats), droog strooisel en legnesten waar de hennen in afzondering en bescherming hun eieren kunnen leggen.

Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.

De dieren worden tijdens handelingen zo voorzichtig mogelijk benaderd en opgepakt. Het licht wordt daarbij gedimd om schrikken te voorkomen. De dieren worden gehouden in een dusdanige omgeving (zitstokken, legnesten, strooiselvloer, etc.) gehouden zodat ze hun soort specifieke gedrag kunnen uitvoeren. De klimatologische omstandigheden in de hokken wordt automatisch gemonitord en bij afwijkingen wordt alarm afgegeven. Tijdens de proef wordt de conditie en gezondheid van de dieren tweemaal per dag gecontroleerd.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

20 januari 2016

Beoordeling achteraf

nvt

Andere opmerkingen